

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 88/11

Luksemburg, 13 września 2011 r.

Wyrok w sprawie C-447/09

Reinhard Prigge, Michael Fromm i Volker Lambach /
Deutsche Lufthansa AG

Zabronienie pilotom liniowym wykonywania ich działalności po ukończeniu 60 lat stanowi dyskryminację ze względu na wiek

Pomimo iż prawo do wykonywania tej działalności może być z chwilą osiągnięcia tego wieku ograniczone, całkowity zakaz wykracza poza to, co jest konieczne w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów

Dyrektywa ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy¹ zabrania wszelkiego odmiennego traktowania ze względu na wiek, które nie jest należycie uzasadnione. Państwa członkowskie mogą jednak, przy transponowaniu tej dyrektywy, przewidzieć, że odmiennie traktowanie ze względu na zdolności fizyczne pracownika, które są związane z wiekiem, nie stanowi dyskryminacji, jeżeli posiadanie takich zdolności jest istotne i determinujące, by móc wykonywać daną działalność zawodową. Podobnie dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania środków niezbędnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

Ponadto państwa członkowskie mogą powierzyć wykonywanie dyrektywy partnerom społecznym.

Uregulowania międzynarodowe i niemieckie przewidują, że w okresie od 60 do 64 roku życia pilot samolotu może kontynuować swoją działalność jedynie wtedy, gdy jest członkiem załogi składającej się z kilku pilotów, a pozostali piloci mają mniej niż 60 lat. W każdym razie uregulowania te zabraniają pilotom kontynuowania działalności po ukończeniu 65 lat.

Układ zbiorowy pracy mający zastosowanie do personelu pokładowego niemieckiego przedsiębiorstwa lotniczego Deutsche Lufthansa – uznany przez prawo niemieckie – zabrania pilotom tego przedsiębiorstwa wykonywania działalności po ukończeniu 60 lat.

R. Prigge, M. Fromm i V. Lambach przez wiele lat byli zatrudnieni przez Deutsche Lufthansa w charakterze pilotów, a następnie kapitanów lotu. Gdy ukończyli 60 lat, ich umowy o pracę ustały automatycznie na podstawie układu zbiorowego pracy. Uważając, że stali się ofiarami dyskryminacji ze względu na wiek, zabronionej na mocy dyrektywy, wystąpili do sądów niemieckich o stwierdzenie, że ich stosunki pracy z Deutsche Lufthansa nie ustały z chwilą ukończenia przez nich 60 lat i o przywrócenie do pracy.

Bundesarbeitsgericht (federalny niemiecki sąd pracy) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy układ zbiorowy pracy przewidujący w odniesieniu do pilotów liniowych granicę wieku wynoszącą 60 lat w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów jest zgodny z prawem Unii.

Trybunał przypomniał przede wszystkim, że układy zbiorowe pracy, zawierane przez partnerów społecznych, powinny, jak wszystkie porządki prawne państw członkowskich, przestrzegać zasady niedyskryminacji ze względu na wiek, uznanej za ogólną zasadę prawa Unii i – w dziedzinie zatrudnienia i pracy – skonkretyzowaną w dyrektywie.

¹ Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303, s. 16, wyd. spec. w jęz. polskim rozdz. 5, t. 4 s. 79).

Następnie Trybunał stwierdził, że ograniczenie możliwości wykonywania zawodu przez pilotów do wieku 60 lat ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa pasażerów, mieszkańców obszarów, nad którymi wykonywane są loty, a także bezpieczeństwa i zdrowia samych pilotów i że jest to cel mogący uzasadnić odmienne traktowanie, a także, że takie ograniczenie mogło zostać wprowadzone w układzie zbiorowym pracy. Trybunał wskazał jednakże, że w uregulowaniach międzynarodowych i niemieckich uznano, iż nie jest konieczne zakazywanie pilotom wykonywania zawodu po osiągnięciu wieku 60 lat, lecz jedynie jego ograniczenie. Trybunał stwierdził więc, że **zakaz pilotowania po osiągnięciu tego wieku, zawarty w układzie zbiorowym pracy, nie jest środkiem niezbędnym do ochrony bezpieczeństwa publicznego i zdrowia.**

Trybunał stwierdził ponadto, że fakt posiadania szczególnych zdolności fizycznych może być uważany za istotny i determinujący wymóg zawodowy w celu wykonywania zawodu pilota liniowego i że posiadanie takich zdolności jest związane z wiekiem. Taki wymóg, służący zapewnieniu bezpieczeństwa żeglugi powietrznej, realizuje zgodny z prawem cel, mogący uzasadnić odmienne traktowanie ze względu na wiek.

Jednak tylko w bardzo niewielu okolicznościach takie odmienne traktowanie może być uzasadnione. W tej kwestii Trybunał zauważył, że organy międzynarodowe i niemieckie stoją na stanowisku, że aż do ukończenia 65 lat piloci zachowują zdolności fizyczne do pilotowania, nawet jeżeli w okresie od 60 do 65 roku życia mogą to czynić jedynie jako członkowie załogi, której pozostali piloci mają mniej niż 60 lat. Tymczasem partnerzy społeczni ustalili na poziomie 60 lat granicę wieku, poczynając od którego piloci zostają uznani za nieposiadających już zdolności fizycznych potrzebnych do wykonywania ich działalności zawodowej.

W tych okolicznościach Trybunał orzekł, że **wynosząca 60 lat granica wieku, ustalona przez partnerów społecznych dla możliwości pilotowania samolotu liniowego stanowi wymóg nieproporcjonalny** w świetle uregulowań międzynarodowego i niemieckiego, które ustaliły tę granicę wieku na 65 lat.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem

---

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106